

III. PETRUS ALBERTUS VANDER PARRA, LIBRECHT HOOREMAN, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, JAN SCHREUDER, REYNIER DE KLERK, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG EN MICHIEL ROMP, BATAVIA 4 MEI 1762.

VOC 3003 (Kol. Arch. 2895), fol. 1756-1800.

([fol. 1756] Begin april was er nog geen schip beschikbaar om de voorjaarsbrieven over te brengen. Van de dertien Amsterdamse en Zeeuwse schepen met de vloot van 1759/60 en 1760/61 die nog moesten aankomen, kwam alleen de Voorland op 23 maart in redelijke staat binnen. Op 2 april had een besluit over het zenden van een schip genomen moeten worden, maar de Deunisveld die uit Bengalen [fol. 1757] aangekomen was, is, omdat ze uit 1749 is, te oud om de gevaarlijke tocht als naschip te ondernemen. De Visvliet werd spoedig te Batavia verwacht, daar de Voorland het bericht bracht dat ze bij Kaap de Goede Hoop was aangekomen. Dit schip is evenwel nog niet gearriveerd. Het tamelijk nieuwe schip de Schoonzicht kwam uit Ceylon aan en daarom is op 13 april besloten dat te zenden. Het kreeg, net als het vorige voorjaar de Vredestein, de opdracht de Kaap voorbij te varen en slechts bij hoge noodzaak Sint Helena aan te doen. De voorvallen sinds de brieven van 31 december 1761 en 29 januari 1762 zullen in de gebruikelijke volgorde worden behandeld.

OOSTERKWARTIEREN

Zoals reeds vermeld in de brief van 31 december 1761 blijft het patrouilleren rond de Papuase eilanden zeer noodzakelijk. [fol. 1758] Wegens de zwakte van de land- en zeemacht kon het geheime besluit van 22 december 1761 slechts gebrekkig uitgevoerd worden. In de verwachting dat er troepen uit Nederland zouden komen is op 22 januari een geheim besluit genomen over een instructie voor de hoofden van de patrouillering. Op 9 februari was er nog geen schip aangekomen en deskundige zeelieden zeiden dat 15 februari de uiterste dag is om naar Ternate te vertrekken. Op 12, 15 en 18 februari zijn voor het patrouilleren de schepen Vrouwe Elisabeth Dorothea en Prinses van Oranje, de barken Buis en Leervis, de sloep Roos en de pantjalang Kaneelboom naar Ternate vertrokken. De pantjalang Garnaal ging daarheen via Ambon om daar de geheime orders af te geven. De sloep Nachtegaal die ook daarheen zou vertrekken, kwam te laat terug van Straat Sunda in verband met het vervoeren van equipagegoederen voor de retourschepen uit China. Op 23 februari is besloten dat scheepje niet meer te laten vertrekken. [fol. 1759] Het patrouillevlootje kon slechts met 250 matrozen en 100 soldaten versterkt met 47 moorse matrozen en 100 inlandse militairen bemand worden. Zo karig uitgerust moest het, zoals aangetekend in het geheime besluit van 9 februari, wel vertrekken. Hopelijk kunnen Makassar, Ambon en Ternate, zoals in een geheime instructie staat, ieder twee extra vaartuigen toevoegen. Maar door gebrekkige rekruterij zijn de garnizoenen in de Grote Oost al ver onder het vastgestelde aantal. Banda vroeg 250 soldaten, maar kreeg er maar 150, Ambon maar 100 en Makassar van de gevraagde 100 maar 60, zonder een enkele matroos. Ternate kreeg buiten de militairen op de patrouillevloot geen rekruten, hoewel er 80 soldaten gevraagd waren. Er wordt gehoopt dat een ruime zending van militairen deze beperkingen zal kunnen opheffen en dat Compagnies bezittingen in een behoorlijke staat van verdediging gebracht kunnen worden.

MAKASSAR

De Kasteel van Tilburg is met een lading [fol. 1760] van f 34.250 aan contanten, levensmiddelen en koopwaar naar Makassar gezonden.

BANDJARMASIN